

Durnukly oba hojalygy, global ilatyň köpelmegi we howanyň üýtgemeginiň azyk önümçiligine täsir etmegi bilen has-da möhümdir. Bu ugurdaky täzelikler, tebigy serişdeleri tükenmezden ýa-da daşky gurşawa zyýan bermezden dünýäni iýmitlendirmegi üpjün etmek üçin zerurdyr. Ösen ekerançylyk usullaryndan in täze tehnologiýalara çenli durnukly oba hojalygy has çydamly we netijeli azyk ulgamyny döretmegiň ýoluny açýar.

Durnukly oba hojalygyndaky esasy täzelikleriň biri takyk ekerançylykdyr. Bu çemeleşme, ekin hasylyny optimizirlemek we isripçiligi azaltmak üçin GPS, datçikler we maglumat analitikasy ýaly tehnologiýalary ulanýar. Topragyň ýagdaýyny, howa şertlerini we ekin saglygyny takyk gözegçilikde saklamak bilen, daýhanlar haçan ekmeli, suwarylmaly we hasyl almaly barada habarly kararlar kabul edip bilerler. Bu diňe bir öndürijiligi ýokarlandyrmak, eýsem suwuň, dökünleriň we pestisidleriň ulanylyşyny hem azaldyp, ekerançylygyň daşky gurşawa täsirini azaldýar.

Başga bir umyt berýän ösüş bolsa dik ekerançylygyň ulanylmagydyr. Bu usul, köplenç gözegçilik edilýän içki şertlerde, ekinleri gatlaklarda ösdürmegi öz içine alýar. Dik ekerançylyk, daşarky howa şertlerine garamazdan, ýylboýy önümçilige mümkinçilik berýär we adaty ekerançylyk bilen deňeşdirilende has az ýer we suw ulanýar. Mundan başga-da, ol şäher ýerlerinde hem ulanylyp bilner, täze önümleri sarp edijilere has ýakynlaşdyryp, transport bilen baglanyşykly uglerod yzyny azaldýar.

Durnukly oba hojalygy, ekin aýlawy, agroforestriýa we organiki ekerançylyk ýaly amallary hem öz içine alýar. Ekin aýlawy, belli bir ýerde ösdürilýän ekinleriň görünüşlerini üýtgedip, topragyň hasyllylygyny saklamaga we zyýankeşleriň we keselleriň döremegini azaltmaga kömek edýär. Agroforestriýa, oba hojalygy ýerlerine agaçlary we gyrymsy agaçlary goşup, biodürlüligi ýokarlandyrýar we kölege we ýel goragy ýaly goşmaça peýdalar berýär. Organiki ekerançylyk sintetiki himiki serişdelerden gaça durup, has sagdyn ekoulgamlar döredýär we zyýanly galyndylardan azat azyk öndürýär.

Ogulaý YLÝASOWA

**S.A.Nyýazow adyndaky Türkmen oba hojalyk
uniwersitetiniň talyby**